

29-DEC-2003

Evropska komisija odobrila je 16 miliona evra za Kosovo i Metohiju

Evropska komisija saopštila je danas da je deblokirala 16 miliona evra dodatne pomoći u ovoj godini za obnovu Kosova. Veliki deo te pomoći, 11 miliona evra namenjen je razvoju ekonomske i socijalne infrastrukture u pokrajini, piše u saopštenju Evropske komisije. Pet miliona evra će, kako se dodaje, biti upotrebljeno za uspostavljanje sistema za prečišćavanje već korišćene vode. Ukupna pomoć EU Kosovu je u ovoj godini bila 76 miliona evra, podseća Evropska komisija.

Evropska komisija se nada nastavku procesa reformi u Srbiji

Evropska komisija je danas izrazila nadu da će Srbija nastaviti s reformskom politikom i približavanjem Evropskoj uniji, iako su ultranacionalisti postigli veliki uspeh na nedeljnim parlamentarnim izborima. "Komisija je obavestena o rezultatima izbora, posebno o činjenici da je učešće bilo veće nego što je to bilo predviđeno", izjavio je agenciji Frans pres jedan portparol Evropske komisije. Portparol je, takođe, izrazio nadu da će biti formirana vlada koja će "ostati angažovana u procesu reformi i na putu ka Evropi". Na nedeljnim parlamentarnim izborima u Srbiji, prema preliminarnim rezultatima, najviše glasova su dobili radikali, a za njima sledi Demokratska stranka Srbije, Demokratska stranka i G17 Plus.

Solana pozvao demokratske snage da formiraju vladu

Visoki predstavnik Evropske unije za spoljnu i bezbednosnu politiku Havijer Solana (Javier) pozvao je danas sve demokratske snage u Srbiji da formiraju vladu koja će nastaviti sa reformama i približavanjem Evropi i istakao da će takva vlada imati punu podršku EU. "Pozivam sve demokratske snage da zajedno rade kako bi obezbedile da bude brzo formirana nova vlada" koja će biti opredeljena za reforme i put ka Evropi, saopštio je Solana i istakao da će "EU pružiti punu podršku takvoj vladi". Solana je izrazio uverenje da postoje neophodne osnove za nastavak reformi, dalje napredovanje prema Evropi i nastavak uspešne politike dobrih odnosa sa susednim državama. Visoki evropski zvaničnik je ocenio da su nedeljni parlamentarni izbori u Srbiji prošli u mirnoj, slobodnoj i fer atmosferi, uz veliko učešće birača. Solana je naveo da će demokratske stranke, prema dosadašnjim rezultatima, verovatno imati većinu u parlamentu i da ekstremne nacionalističke snage neće moći da formiraju vladu.

28-DEC-2003

Zvaničnici EU strepe od nove nestabilnosti u Srbiji

Funkcioneri Evropske unije (EU) u Briselu su u prvim nezvaničnim reagovanjima na preliminarne rezultate izbora u Srbiji ocenili da će biti veoma teško da se sastavi koliko-toliko stabilna vlada i izjavili da zato strepe od novog razdoblja političke nestabilnosti. Ti funkcioneri su dodali da ih, ako se potvrde prvi rezultati izbora, iznenađuje relativno skroman uspeh onih snaga u kojima Evropa vidi zalag demokratije i napretka u Srbiji. Oni su ocenili i da su prvi rezultati na neki način paradoksalni, jer istraživanja javnog mnjenja u Srbiji pokazuju da ubedljiva većina građana vidi sudbinu Srbije u Evropi.

26-DEC-2003

Evropska komisija izdvojila za pomoć Iranu 800.000 evra

Evropska komisija izdvojiće humanitarnu pomoć vrednu 800.000 evra za saniranje posledica zemljotresa u Iranu, u kojem je danas poginulo više hiljada ljudi. Taj novac će obezbediti Ečo, humanitarna kancelarija EU, saopštila je Evropska komisija. Eksperti te kancelarije nalaze se na putu za Iran, gde će proceniti situaciju i, ukoliko bude potrebno, obezbediti dodatna sredstva. Na molbu za pomoć koju je uputio Teheran, Brisel je precizirao da će akciju spasavanja na licu mesta koordinisati Italija, koja je spremna da pošalje ekipe eksperata sa psima, obučenim za pronalaženje nestalih osoba. Predsednik Komisije Romano Prodi uputio je izraze najiskrenijeg saučešća iranskom predsedniku Mohamedu Katamiju, dodaje se u saopštenju. Francuska je odlučila da u Iran sutra pošalje 65 spasilaca i 20 tona humanitarnog materijala za jednu iransku bolnicu, saopštilo je francusko ministarstvo spoljnih poslova. Francuski predsednik Žak Širak (Jacques Chirac) je Katamiju uputio najdublje saučešće zbog katastrofe u kojoj je, prema nezvaničnim podacima, poginulo između pet i šest hiljada ljudi. Francuska privatna fondacija "Karfur" (Carrefour) saopštila je da će Iranu poslati humanitarnu pomoć u hrani, vrednu 150.000 evra, u saradnji sa francuskim ministarstvom spoljnih poslova, koje je za tu priliku obezbedilo jedan avion.

21-DEC-2003

EU nije realna sa planovima širenja na jugoistočnu Evropu

Evropskoj uniji (EU) nedostaje realnost u vezi sa planovima širenja na jugoistočnu Evropu, ocenio je bivši poslanik u Evropskom parlamentu, član nekadašnje austrijske carevske porodice Oto fon Habzburg (Otto von Habsburg). On je, u komentaru koji objavljuje dnevnik "Forarlberger nahrihten", naglasio da EU nedostaje realnost pre svega po pitanju Kosova, gde se pokušava navesti većinsko albansko stanovništvo da samo pristane na kontakte sa Srbijom. "Ne sme se zaboraviti ko na Kosovu živi. Srbi tvrde da zbog rata u srednjem veku protiv Turaka imaju trajno pravo nad Kosovom, pošto je tamo začeta srpska država. To je istorijska prevara", naglasio je Habzburg, koji se ranije, u vreme raspada bivše SFRJ, posebno zalagao za nezavisnost Hrvatske. "Nažalost, mora se stalno računati na to da u pojedinim regionima, posebno u Srbiji, postoje mitovi koji nemaju nikakve veze sa činjenicama. Ako bi se na osnovu mitova stvorene granice priznale, ne bi bilo nade za mir. Narodi se i dalje suviše dobro sećaju neljudskog tlačenja u poslednjoj deceniji, a danas, čini se, to Zapad sve više zaboravlja", ukazao je Oto fon Habzburg. Prema njegovim rečima, Britanija čak ima ideju da navede Hrvatsku da želju za pripajanjem EU zaustavi kako bi čekala Srbiju, da bi s njom, "u obliku jedne nove Jugoslavije pristupila zajednici". "To ne može tako, i to je dokazala istorija", podvukao je Habzburg. On je istovremeno istakao da se ne sme zaboraviti ni Makedonija, koju je nazvao "najstarijom državom Evrope, začetkom hrišćanske Evrope". "Makedonija nije samo stara država, već ima veliko kulturno bogatstvo i žrtvovala je puno za svoju slobodu", naglasio je Habzburg. On je, takođe naglasio, da u EU postoji opasno nepoznavanje geografije, ističući da se neprestano govori o Balkanu, te da je i Hrvatska svrstana u pojam "Zapadni Balkan". "Zaboravlja se da je region Balkana samo u Bugarskoj geografska ealnost. Takođe i tvrdnja da je na čitavom Balkanu prisutna loša ekonomija je neprihvatljiva. Narodi ovog prostora su dugo patili i nisu poznavali nikakvu sigurnost", istakao je Oto fon Habzburg. "Mir se ne sme zameniti tišinom na groblju. Mir nije nasilno sprečavanje rata, već red koji se zasniva na slobodnoj volji ljudi i koji odgovara činjeničnom stanju i geografiji. Ukoliko ne budemo spremni da iskoristimo šansu koja nam se sada pruža, ne smemo se kasnije čuditi kada ponovo na jugoistoku Evrope budemo doživeli početak katastrofalnog razvoja", zaključio je Habzburg.

19-DEC-2003

Predstavljen program irskog predsedništva EU

Irska, od 1. januara novi predsedavajući Evropske unije, istakla je da će "odnosi sa Zapadnim Balkanom i dalje imati značajno prvenstvo u politici Evropske Unije u 2004. godini". Vlada u Dublinu je objavila program svog rukovođenja poslovima Unije, u kojem je odnose sa zemljama Zapadnog Balkana svrstala u odeljak "Evropa bez linija podela". "Irsko predsedništvo će", kako se navodi, "nastaviti da pospešuje napredak ostvaren tokom 2003. u razvijanju evropske perspektive za pet zemalja zapadnobalkanskog područja i delaće na obezbeđenju punog sprovođenja Agende iz Soluna, programa koji su zajednički usvojili EU i Zapadni Balkan". Dublin u svom programu predsedništva ističe da će Unija "tesno raditi sa zemljama tog regiona u prilog ostvarenja njihovih ciljeva eventualnog uključivanja u strukture Evropske unije kroz proces stabilizacije i pridruživanja i sprovođenje utvrđenih i konkretnih merila". "Napredak ka integraciji u redove Evropske unije suštinski će zavisiti od napora samih tih zemalja,... u saradnji s Unijom", ističe se u irskom programu. Takođe se naglašava i rešenost da se "napreduje ka cilju okončanja pregovora o ulasku Rumunije i Bugarske u članstvo EU, ako ove zemlje budu za to spremne". Vlada u Dublinu ističe da će "utvrđivanje finansijskog okvira za ove dve zemlje, na početku 2004, u mnogome doprineti tom cilju". Kad je reč o Turskoj, koja takođe ima određen status kandidata, navodi se da će "biti podržani naponi" ove zemlje da "ispuni tražene uslove i merila" kako bi u decembru 2004. eventualno mogli da počnu pregovori o ulasku u članstvo EU. Među prioritetima u međunarodnoj politici evropske petnaestorice, a od maja iduće godine, kad uđu novi članovi i dvadesetpetorice, i dalje će biti "ključno strategijsko partnerstvo" s Amerikom, kao i "specijalni strategijski odnosi" s Rusijom. Vlada u Dublinu je među važne poslove koji očekuju članice Evropske unije u idućih šest meseci, uvrstila i bitku protiv svetskog terorizma, uz sprovođenje akcionog plana Evropske unije o suzbijanju ovog zla, u skladu, kako se to podvlači, "sa rezolucijama Saveta bezbednosti UN". "Moć i sposobnost Evropske unije da sprečava i preuzme u svoje ruke rešavanje sukoba izvan svojih granica je temeljni vid celovitog, doslednog i delotvornog angažovanja na širem svetskom području", podvlači irsko predsedništvo u stavu posvećenom "evropskoj politici bezbednosti i odbrane. S tim u vezi se ukazuje na sve veće prisustvo vojnih i policijskih snaga EU na Balkanu i činjenicu da su vojnici i policajci Unije već preuzeli od NATO mirovnu misiju u Makedoniji, a da se spremaju da, posle upućivanja policijske misije u Bosnu, i na vojnom planu od Atlantskog saveza preuzmu operacije Sfora. Važan zadatak, isto tako, ostaje obuzdavanje priliva ilegalnih doseljenika na teritoriju zemalja evropske petnaestorice, odnosno dvadesetpetorice, uz još snažniju bitku protiv organizovanog kriminala, što uključuje potrebu mnogo tešnje saradnje sa zemljama Balkana i "šire Evrope" - Ukrajine, Rusije i Moldavije.

BDP budućih članica znatno manji od proseka u EU

Bruto domaći proizvod (BDP) deset budućih članica Evropske unije iznosi 47 odsto BDP-a sadašnjih 15 članica Unije, pokazala je jedna studija pariteta kupovne moći koju je izradio evropski statistički ured Eurostat. Prema tom indikatoru, koji ukazuje na nivo privrednog razvoja tih zemalja ali se ne može koristiti kao pokazatelj privrednog bogatstva, ekonomski najrazvijeniji među budućim članicama je Kipar čiji je BDP po stanovniku, izražen kao "standard kupovne moći", dostigao 76 odsto proseka u sadašnjoj Uniji. Kipar je, prema tom pokazatelju, premašio dve sadašnje članice EU - Portugal i Grčku čiji BDP iznosi 71 odsto proseka u Uniji. Za Kiprom slede Slovenija i Malta (po 69 odsto), Češka Republika (62 odsto), Mađarska (53 odsto), Slovačka (47 odsto), Poljska (41 odsto), Estonija (40 odsto), Litvanija (39 odsto) i Letonija (35 odsto). Zemlje koje su zasad samo kandidati za ulazak u Uniju imaju još niži BDP po stanovniku: Rumunija ima 27 odsto sadašnjeg proseka u EU, Bugarska 26, a Turska 25 odsto. U okviru sadašnje Evropske unije privredno je najrazvijeniji Luksemburg čiji je BDP po stanovniku 189 odsto proseka u Uniji. Eurostat, međutim, napominje da je taj indeks u Luksemburgu precenjen zbog velikog udela stranih radnika koji doprinose BDP-u, ali ne žive u toj zemlji. Zatim slede Irska (sa 125 odsto proseka BDP-a u Uniji), Danska (113 odsto), Holandija i Austrija (po 111 odsto), Britanija i Belgija (po 107 odsto), Francuska i Švedska (po 105 odsto), Finska (102 odsto) i Nemačka (100 odsto). Ispod proseka u EU je BDP po stanovniku u tri zemlje - Italiji (98 odsto), Španiji (86 odsto) i Grčkoj i Portugalu (71 odsto).

Subotica će službeno učestvovati u radu Euroregije DKMT

Subotička gradska Vlada odlučila je danas da će Subotica službeno učestvovati u radu Skupštine Euroregije Dunav-Kireš-Moriš-Tisa (DKMT). Euroregija DKMT je osnovana pre šest godina i okuplja po četiri županije iz Mađarske i Rumunije, a ovo je prva euroregija u kojoj će biti zastupljena Srbija i Crna Gora. Prema dosadašnjim pravilima, opštine nisu direktno bile zastupljene u telima euroregije, ali u Segedinu je februara ove godine usvojena nova organizacija i formirana je Skupština kao organ koji priprema i koordinira rad i donosi strateške odluke. Ciljevi saradnje u okviru DKMT su razvijanje i proširivanje odnosa lokalnih zajednica i predstavnika lokalnih vlasti u oblasti privrede, obrazovanja, nauke i sporta. Dugoročno, DKMT bi trebala doprineti stvaranju autentičnog prostora mikroevropskih integracija, boljem razumevanju manjinskih problema i saradnji u cilju integrisanja u savremene evropske tokove.

12-DEC-2003

Šefovi država i vlada EU danas o Ustavnoj povelji Unije

Šefovi država i vlada Evropske unije danas će na sastanku u Briselu razmatrati preustrojstvo EU i usvajanje Ustavne povelje sa ciljem da se postigne znatno veća delotvornost u sistemu odlučivanja i delovanju institucija EU. Time bi trebalo da se omogući što efikasniji ulazak deset novih zemalja-članica u maju 2004. godine. Dvodnevni samit EU, koji se može produžiti i na nedelju, održava se u znaku velikih razmimoilaženja oko broja komesara u Evropskoj komisiji i sistema mahom većinskog odlučivanja, koji zahteva da za neku odluku glasa najmanje 50 odsto država i 60 odsto stanovništva buduće Unije od 450 miliona žitelja. Naročito Poljska i Španija osporavaju predlog Ustavne povelje, kojim se smanjuje njihov, ranije načelno dogovoren uticaj u odnosu na najmoćnije države EU - Nemačku, Francusku, Veliku Britaniju i Italiju. U petak će šefovi država raspravljati i o bezbednosnoj strategiji EU, koja uključuje i odbrambenu strukturu i bezbednosnu strategiju sadašnje petnaestorice, a buduće dvadesetpetorice. Takođe će se osvrnuti na situaciju u Iraku i na Bliskom Istoku. Uporedo će i šefovi diplomatija razmotriti odnose s Iranom, ostale međunarodne teme, uključujući saradnju s državama Balkana, što će biti uneseno i u zaključke prvog dana zasedanja lidera EU.

11-DEC-2003

Slovinci polažu ispit za službenike u ustanovama EU

U Briselu i Ljubljani danas i sutra će biti održani prijemni ispiti za prve administrativne službenike u ustanovama Evropske unije (EU). Prema podacima Evropske službe za izbor kadrova (EPSO), prijavilo se 1.050 Slovenaca, koji će se boriti za 65 radnih mesta. Reč je o mestima pomoćnog administratora, što je najniži rang zaposlenja u javnoj upravi i oblasti prava. Za prijemne ispite u svih deset zemalja kandidata, koji će biti obavljeni do kraja iduće nedelje, prijavljeno je 23.000 kandidata. Prijemni ispiti za kandidate za druga radna mesta - sekretarice i prevodioce, pravnike-lingviste i tumače, prijemni ispiti biće održani iduće godine.

Poljaci se nadaju razumnom kompromisu oko evropskog ustava

Poljaci ne gube nadu da će njihovo odlučno protivljenje usvajanju ustava Evropske unije u predloženoj formi privoleti najveće zapadne zemlje da prihvate razuman kompromis. Dan uoči samita EU o tome su sa nemačkim državicima razgovarali u Berlinu poljski predsednik Aleksander Kvašnjevski (Kwaśniewski) i ministar spoljnih poslova Vlodimjež Čimošević (Włodzimierz Cimoszewicz). U Varšavi ne očekuju da će Nemačka, Francuska i neke druge zemlje preko noći odustati od stava da se ustav EU usvoji u formi, kakvu je ponudio konvent. Smatra se da će i Varšava ostati pri svom predlogu da se bar na nekoliko

godina produži primena pravila iz Nice, koja zemljama srednje veličine, kao što su Poljska i Španija, daju značajniju ulogu prilikom donošenja važnih odluka u Brislu. U takvoj situaciji teško je predvideti kakva će biti formula kompromisa, ukoliko do njega dođe. Predsednik Kvašnjević je zapretio da će Poljska staviti veto na nacrt ustava EU ukoliko ne budu prihvaćeni argumenti Varšave. On je predložio da se odredi rok za proveru primene niceskih sporazuma, pri čemu je izrazio uverenje da će se na kraju i tako pokazati da je Poljska od početka bila u pravu, jer se zalagala za pravednu raspodelu glasova u Savetu Unije. I dalje se ne zna kakav će biti sastav poljske delegacije na samitu EU. Od dijagnoze lekarskog konzilijuma zavisi da li će na konferenciju poći premijer Lešek Miler (Leszek Miller), koji je pre nekoliko dana zadobio ozbiljne povrede prilikom pada vladinog helikoptera nedaleko od Varšave.

Mađarska ne želi da njene granice postanu gvozdena zavesa

Mađarska ne želi da njena granica postane linija razdvajanja prema susednim zemljama, izjavio je večeras mađarski ministar inostranih poslova Laslo Kovač. Kovač je, na konferenciji za novinare u Budimpešti, naglasio da Mađarska ne bi želela da njena granica postane nova, moderna "gvozdena zavesa prema onim državama koje još jedno vreme ostaju izvan Evropske unije". "To ne bi išlo u korist naših veza sa susedima i, naravno, otežalo bi i održavanje veza sa Mađarima iz okruženja", rekao je šef mađarske diplomatije uoči odlaska u Brisel, gde će učestvovati na dvodnevnom samitu EU. Kovač je kazao da Mađarska, koja u maju naredne godine postaje članica EU, želi da preuzme ulogu pokretača inicijativa na Balkanu. On je podsetio da je zajedno sa rumunskim šefom diplomatije Mirčeom Džoanom posetio Beograd nakon ubistva premijera Zorana Đinđića, u martu ove godine, kako bi podržali nastavak demokratskih procesa u Srbiji.

Robertson: Očekujem da EU predstavi vojni plan

Generalni sekretar NATO Džordž Robertson izrazio je danas očekivanje da će EU uskoro predstaviti svoje planove o formiranju nezavisnog vojnog tela i nagovestio da se Vašington tome neće protiviti. SAD su ranije negodovala zbog planova - koje su predložile Francuska i Nemačka - da se uspostavi odvojeni vojni štab ocenjujući ih kao "najozbiljniju pretnju" budućnosti Alijanse. Pariz i Berlin su se, posle pregovora sa Velikom Britanijom, saglasili da ublaže plan. "Mislim da ćemo kasnije tokom današnjeg dana videti kakav je sporazum postignut između Francuza, Nemaca i Britanaca", rekao je Robertson novinarima. On je istakao da ne želi unapred da sudi o predlogu koji će po svemu sudeći predsedavajući EU, Italija, predstaviti liderima te organizacije na sutrašnjem samitu u Briselu. Predlog o vojnom planiranju neće se naći u novom Ustavu. Sadašnji plan podrazumeva uspostavljanje manje ćelije za vojno planiranje uz postojeći broj vojnog osoblja EU u Briselu, koja bi delovala samo u slučajevima gde NATO odluči da iz nekog razloga ne želi da preuzme određenu misiju.

Papa: Lideri EU da ne zaborave na hrišćansko nasleđe

Poglavar Rimokatoličke crkve papa Jovan Pavle Drugi pozvao je danas evropske zvaničnike da ne smetnu s uma hrišćansko nasleđe prilikom rasprave o evropskom ustavu, nakon što je pominjanje religije u tom dokumentu izazvalo velike polemike. "Socijalne, političke i ekonomske strukture su sigurno veoma važne za jedinstvo Evrope, ali ni u kom slučaju ne smemo zanemariti ljudski i duhovni aspekt", rekao je papa, koji je služio misu u Rimu. "Neophodno je da Evropa danas zaštiti svoje dragoceno nasleđe i prihvati da prevashodno hrišćanstvo ima mogućnosti da ga propagira, uskladi i ujedini", navao je on. Nacrt ustava izazvao je proteste u Vatikanu i tradicionalno katoličkim zemljama Italiji, Španiji, Portugalu i Poljskoj, jer se hrišćanstvo ne pominje u uvodnom delu teksta. Mada je to pitanje dominiralo u prvim raspravama nakon predstavljanja nacrtu dokumenta, kasnije je u prvi plan došao spor oko prava glasa koji će članice imati u proširenoj Uniji. U konačnom tekstu, čini se, hrišćanstvo neće biti pomenuto u preambuli. Jedan od najvatrenijih protivnika direktnog pominjanja religije u ustavu je francuski predsednik Žak Širak (Jacques Chirac), koji smatra da se o sekularnom uređenju njegove zemlje ne može pregovarati.

10-DEC-2003

U Sarajevu potpisan sporazum o podršci EU Savetu ministara

Predsedavajući Saveta ministara BiH Adnan Terzić i šef delegacije Evropske komisije u BiH Majkl Hemfriz potpisali su u Sarajevu Sporazum o podršci Evropske unije radu Generalnog sekretarijata Saveta ministara, vredan 198.880 evra. Sporazumom, koji je juče potpisan, predviđena je tehnička pomoć kojom će se osigurati finansijska i stručna podrška radu Saveta ministara BiH i približavanje rada Vlade BiH evropskim standardima. Finansijska sredstva namenjena uspostavi Generalnog sekretarijata Saveta ministara BiH deo su paketa pomoći EU namenjenog reformi javne uprave u Bosni i Hercegovini. Za reforme javne uprave u BiH odobreno je ukupno četiri miliona evra.

Zamenik komandanta NATO za stalnu ćeliju EU za odbranu

Najviši evropski oficir u vojnom štabu NATO-a general Rajner Fist (Rainer Fiest) podržao je danas predlog da Evropska unija ima stalnu ćeliju za odbranu u vrhovnoj komandi alijanse na jugu Belgije. "Ako se očekuje da radim za Evropsku uniju, onda da, jesu mi potrebni neki stručnjaci", rekao je Fist, zamenik vrhovnog komandanta NATO u Evropi. Fist je i komandant evropskih misija koje koriste podršku NATO-a u skladu sa prošlogodišnjim sporazumom EU i NATO. On je bio na čelu prve vojne operacije EU u Makedoniji koja je počela u martu i treba da bude okončana uponedeljak. General je to izjavio u trenutku kada se u EU vodi debata o planovima da Unija uspostavi svoju jedinicu za vojno planiranje. Britanija je uspela da ubedi Francusku i Nemačku da prihvate osnivanje ćelije EU u okviru štaba NATO-a, nakon što su SAD odbacile njihov raniji predlog da EU ima sopstveni štab, uz obrazloženje da bi to ugrozilo jedinstvo alijanse. Vašington još s podozrenjem gleda na predlog osnivanja te kancelarije koja bi podržala postojeći evropski centar za vojnu koordinaciju u Briselu. Fist je rekao da bi pet oficira koji predstavljaju EU trebalo da budu stalno prisutni u vrhovnom štabu NATO u Evropi kako bi pomogli koordinaciju NATO i evropskog bloka koji će razvijati sopstvenu odbrambenu politiku. Za misiju EU u Makedoniji, 15 evropskih oficira bilo je raspoređeno među 2.000 pripadnika snaga NATO-a i učestvovalo je u planiranju te operacije. Sličan aranžman planiran je i za sledeću godinu, kada će NATO predati Evropskoj uniji komandovanje mirovnom misijom u Bosni i Hercegovini. Fist je rekao da je saradnja dve organizacije u Makedoniji bila odlična, uprkos nekim administrativnim problemima na početku. NATO je Evropskoj uniji dao na korišćenje kancelarije i osoblje za planiranje, a obezbedio je i sredstva za komunikaciju, obaveštavanje i logističku podršku. Vašington smatra da takva saradnja pokazuje da EU nema potrebe za posebnim štabom, koji bi zahtevao i dvostruko finansiranje u trenutku kada SAD na evropske saveznike vrše pritisak da ulože više sredstava u finansiranje alijanse kako bi se između njih smanjila razlika u snošenju troškova NATO-a. Francuska i Nemačka insistiraju na potrebi autonomnog odbrambenog planiranja Evropske unije kako bi ona mogla da organizuje vojne operacije bez pomoći NATO.

Džoana: EU mora da ugradi Balkan u svoje redove

Rumunski ministar inostranih poslova Mirča Džoana izjavio je belgijskom listu "Libre Belžik (Libre Belgique) da EU mora da ugradi Balkan u svoje redove i da stabilizuje čitavo područje. Džoana je naglasio da je "balkanskim zemljama, a posebno Srbiji i Bosni, potrebno da nađu svoju maticu u Evropi". Rumunski ministar je zatražio da EU bude "ambicioznija" i upozorio da se "uz postepeno uspostavljanje određenog mira na Zapadnom Balkanu, pomalja opasnost od 'prijateljskog zaborava' te oblasti", te da je zato "nužno da se bude mnogo aktivniji". "To je politički zalag koji se ne sme prepustiti birokratama i činovnicima", podvukao je šef rumunske diplomatije, rekavši da se za EU "izazov sastoji u tome da uspe u potpunosti integraciji Balkana u svoje redove i totalnoj stabilizaciju tog područja". "Bilo bi ironično", dodao je, da "Evropa želi da odigra značajniju ulogu na Bliskom istoku, a da nije u stanju da reši nešto u

svojoj neposrednoj okolini". Džoana je odbacio ocene nekih političara i krugova u EU da su Rumunija i druge zemlje koje su s Vašingtonom potpisale sporazume o izuzimanju američkih gradana od nadležnosti Međunarodnog krivičnog suda, "američki trojanski konji". "Naprotiv, ponekad mislim da smo trojanski konji Evrope u Evropi", naveo je šef rumunske diplomatije. Džoana je to obrazložio stavom da je "Evropi potrebna mnogo jača i ambicioznija evropska dimenzija odbrane", uz opasku da "nije normalno" da se EU u većoj meri ne uključuje u rešavanje problema u Gruziji ili Prednjestrovlju (Transnistriji).

EU pokreće policijsku misiju u Makedoniji

Nova policijska misija Evropske unije (EU) u Makedoniji usredsrediće se na pružanje pomoći lokalnim bezbednosnim agencijama i neće se direktno hvatati u koštac sa organizovanim kriminalom ili eventualnom etničkim neredima, izjavio je danas u Briselu komandant te misije Bart de Hoh (De'Hooge). "Prva je dužnost makedonske policije da suzbija organizovani kriminal", kazao je glavni komesar De Hoh, Belgijanac koji će predvoditi oko 200 pripadnika policijske misije EU. On je naglasio da će uloga EU biti da "nadzire, bude mentor i savetnik". Policijska misija EU, nazvana "Proksima", počće u Makedoniji narednog ponedeljka, uporedo sa gašenjem vojne operacije Unije koja je u toj zemlji trajala gotovo osam meseci. EU je saopštila da završava svoju vojnu mirovnu misiju pošto se Makedonija oporavila od etničkog nasilja, koje je zemlju 2001. godine dovelo na rub građanskog rata. "Zemlja je sada u stanju da po prvi put od svoje nezavisnosti kaže 'zbogom' bilo kakvom stranom vojnom prisustvu", ocenio je posebni izaslanik EU u Makedoniji Aleksis Bruns (Alexis Brouhns), dodajući da se "postepeno obnavljaju red i mir". Zvaničnici EU priznali su, međutim, da visoka stopa organizovanog zločina i uticaj kriminalnih grupa ostaju pretnja po stabilnost Makedonije, posebno u njenim zabačenijim područjima. "Problem je sve manje i manje etnički sukob, a sve više i više organizovani kriminal", kazao je Bruns na konferenciji za novinare. Šef policijske misije De Hoh je precizirao da će njegovi službenici savetima i obukom pomoći makedonskim kolegama da se izbore sa kriminalnim grupama, koje su Makedoniju pretvorile u centar trgovine oružjem, drogom i prostitucije. Uz saglasnost makedonske vlade, evropska policijska misija će istovremeno i nadzirati makedonsku policiju, sa posebnim osvrtom na integraciju pripadnika albanske manjine i na iskorenjivanje korupcije i kršenja ljudskih prava. Bruns je ukazao da bi prisustvo službenika iz zemalja EU u lokalnim policijskim stanicama u Makedoniji trebalo da ojača poverenje građana u makedonsku policiju.

10-SEP-2003

Prodi ohrabruje balkanske zemlje za članstvo u Uniji

U tekstu grčkom listu "To Vima" predsednik Evropske komisije Romano Prodi rekao je da će balkanske zemlje biti pozvane da se pridruže EU "čim pre" i da to zavisi samo od toga kad će ispuniti zadane kriterijume. Prema briselskom "Euraktivu", Prodi je u grčkim novinama od 5. januara izjavio da "sve evropske zemlje koje se pridržavaju temeljnih principa Unije mogu podneti molbu za članstvo". "Naša je dužnost," nastavio je Romano Prodi "da im sačinimo jasan plan koji će sadržavati sve mehanizme neophodne da proces stabilizacije postigne maksimalne rezultate". Predsednik Evropske komisije dodao je da će EU preduzeti "više inicijativa za razvoj balkanskih država", koje bi mogle biti pozvane da i same postanu članice "što je pre moguće", javlja Euraktiv. Ovime je predsednik Evropske komisije ponovo dao na znanje da se na balkanske zemlje računa ako ispune neke kriterijume. To su prvenstveno takozvani Kopenhagenški kriterijumi: oni se odnose na stabilnost institucija koje garantiraju demokratiju, vladavinu prava, ljudska prava i zaštitu manjina. Ti kriterijumi, dalje, traže funkcionalnu tržišnu ekonomiju, sposobnost da se ona nosi sa konkurencijom na tržištu unutar Unije, kao i sposobnost da se preuzme odgovornost koju članstvo nosi, uključujući i odanost političkim, ekonomskim i monetarnim ciljevima Unije. To je jedan paket uslova, o kojem je govorio Prodi. Drugi, koji se odnosi specifično na Balkan jest regionalna saradnja. Za prvi deo, oko Kopenhagenških kriterijuma, jasno je da ih nijedna od zemalja za

sad ne ispunjava. U Briselu, kad se spominje problem balkanske stabilnosti insitucija, navodi se, kao primjer koji to najbolje ilustruje, "nesposobnost da se u Srbiji izabere predsednik". Pravna država i nefunkcionalna ekonomija, kako se ovdje navodi u brifinzima, najveći su problem u Bosni, a nijedna od zemalja ne bi izdržala konkurenciju svojih roba s evropskim na evropskom tržištu. Medjutim, ti su problemi rešivi, jer su ih u manjoj ili većoj meri rešavale i zemlje u tranziciji. Drugi deo uslova, specifičan za Balkan, jeste još veći naglasak na regionalnoj saradnji nego ranije. U izjavi agenciji SENSE, švedski izvor ističe da je Unija ocenila da je nedostatak regionalne saradnje ili volje za njom, segment koji izuzetno zabrinjava Petnaestoricu. Diplomata te skandinavske zemlje koja i dalje vrlo aktivno prati Balkan, rekao je da se nedostatak saradnje vidi po cijeloj regiji, i medju svima koji čine region. U odvojenim razgovorima s drugim evropskim diplomatama, agenciji SENSE je rečeno da nedostatak regionalne suradnje, može predstavljati potencijalni sigurnosni problem i zato se baš oko toga vrši jak politički pritisak. Imajući to u vidu, EU, dakle i Evropska komisija, napraviće očigledno korak dalje u svojoj balkanskoj politici, odnosno, ponudiće verovatno veću šansu za integracije, ali će to dalje još čvršće uslovljavati nego dosada. Drugim rečima, čim je Prodi ovako pohvalio balkanske zemlje, znači da je dao šargarepu. Sad, u vidu zahteva koje regija mora ispuniti, sledi pretnja štapom, ako se oni ne ispune. Zahtevi su sigurno oni prvog reda važnosti, tipa Haški sud, zatim srpsko-crnogorska federacija za te zemlje, ili povratak Srba za Hrvatsku. Nakon toga slede Kopenhagenski kriterijumi, uz imperativ regionalne saradnje. No, na kraju puta ipak stoji da će stalnaadresa balkanskih zemalja biti u Briselu, što je vrlo veliko ohrabrenje.

07-JAN-2003

Komesar Paten u poseti Prištini i Beogradu

Komesar za spoljne poslove, Kris Paten posetiće Prištinu i Beograd ove nedelje da bi podržao napore usmerene ka većoj stabilnosti kao i kretanje ka bližem pridruživanju Evropskoj uniji. Tokom svoje posete on će se sastati sa novim Specijalnim predstavnikom Generalnog sekretara (misija UN na Kosovu), sa predsednikom i predsednikom vlade Privremenih samoupravnih institucija Kosova (PISG) kao i sa drugim vodećim političkim ličnostima. On će se takođe, po prvi put, obratiti Skupštini privremenih institucija. Nadalje će se susresti sa predsednikom Državne zajednice Srbija i Crna Gora, sa predsednicima vlada dveju Republika kao i sa drugim ključnim političkim ličnostima iz vladajuće koalicije i iz partija DSS i G17 plus. Tokom svoje posete Beogradu komesar će podvući važnost koju Evropska unija pridaje vladavini prava, time što će, u pratnji ministara pravde i unutrašnjih poslova Srbije, otići u posetu sudu koji će EU obnoviti za potrebe suđenja organizovanom kriminalu. Veče pre svoje posete, komesar Paten je izjavio: Što se Kosova tiče, hino je potrebno odaljiti se od provokativon zauzimanja pozicija o krajnjem statusu. Moramo se, što je pre moguće, koncentrisati na pokretanje konstruktivnog dijaloga između Beograda i Prištine o pitanjima od zajedničkog interesa. Evropska komisija sa nestrpljenjem očekuje da u ovome u potpunosti odigra svoju ulogu. Ne sme se dozvoliti da etničke tenzije vrate unazad političi i ekonomski napredak na Kosovu. U Srbiji i Crnoj Gori formulisaću mnoge važne oblasti koje ćemo posmatrati kako bismo videli da li će biti moguće da se preporuči da se krene predviđenim putem ka pregovaranju o Ugovoru o stabilizaciji i asocijaciji sa Srbijom i Crnom Gorom. Na vrhu liste ove Studije izvodljivosti biće procena posvećenosti vlada Državne zajednice i Republika demokratskim vrednostima i procena njihove odlučnosti da primene svoje međunarodne obaveze.